

Paraisten kaupungin
VANHUSPALVELUN MAKSUT
Kotihoito, palveluasuminen ja tukipalvelut

Hyväksytty sosiaali- ja terveyslautakunnassa:

Vanhuspalvelumaksut astuvat voimaan:

Innehåll

1 Kotihoito.....	1
1.1 Kotihoidon kriteerit ja maksut	1
1.2 Kotiutustiimin kriteerit ja maksut	3
1.3 Tilapäisen kotihoidon maksut	4
1.4 Kotihoidon MENT-tiimin kriteerit ja maksut.....	4
2 Maksupäätös.....	5
3 Maksukyky	6
3.1 Kotihoidon maksujen alentamisen kriteerit.....	7
3.2 Kotihoidon keskeytys	9
3.3 Maksuton kotihoito.....	9
3.4 Maksukatto	10
3.5 Viivästyskorko ja maksujen ulosotto.....	11
4 Tukipalveluiden asiakasmaksut.....	11
4.1 Kotihoidon tukipalvelut.....	11
5 Palveluasumisen maksut (palvelutalot ja tehostettu palveluasuminen).....	15
5.1 Tehostetun palveluasumisen maksut	15
6 Päivätoiminnan maksut.....	16
7 Intervallihoidon maksut	16
LÄHTEET	18

1 Kotihoito

Asetus sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista (912/1992) määrittelee kotihoidon maksuja. Säännöllisestä kotihoidosta peritään tuloihin ja perheen kokoon sidottua kuukausimaksua, ja kuntouttavan arviointijakson ajalta käyntimaksua. Kuntouttavan arviointijakson käyntimaksu, sekä säännöllisen kotihoidon tuloraja ja enimmäismaksuprosentti määritellään asiakasmaksu asetuksella joka toinen vuosi.

Kotihoidossa, perhehoidossa ja tehostetussa palveluasumisessa asiakasmaksu määräytyy aina bruttotulojen mukaan. Asiakasmaksupäätökset tehdään aina kun asiakkuus alkaa.

1.1 Kotihoidon kriteerit ja maksut

Kotihoidolla tarkoitetaan asiakkaan kotona annettavaa hoitoa ja hoivaa, ja se käsittää sekä kotipalvelun että kotisairaanhoidon. Kotihoito on tarkoitettu sellaisille henkilöille, jotka tarvitsevat apua ja tukea kotona asumiseen, sairauksista tai alentuneesta toimintakyvystä johtuen, Terveydenhuoltolaki 1326/2010; Sosiaalihuoltolaki 1301/2014. Hoidon tavoitteena on luoda iäkkäille ihmisille edellytykset asua omassa kodissaan mahdollisimman pitkään.

Kotihoidon tavoitteena on tukea asiakkaiden turvallista asumista, sekä heidän toimintakykyään ja itsenäisyyttään. Kotihoidon palvelut kohdennetaan pääsääntöisesti iäkkäille pitkäaikaissairaille henkilöille, joiden toimintakyky on selkeästi alentunut päivittäisissä toiminnoissa. Toimintakyvyn aleneminen voi olla fyysistä ja/tai psyykkistä, tai esim. muistisairaudesta johtuva avun ja tuen tarve.

Edellytyksenä on, että henkilö ei pysty sairautensa tai toimintakykynsä vuoksi käyttämään kodin ulkopuolisia sosiaali- ja terveyspalveluja siten, että pärjäisivät itsenäisesti. Tämä koskee myös henkilöitä, jotka ovat kotiutumassa sairaalahoidosta, ja tarvitsevat lyhytaikaista tukea kotona selviytymiseen.

Säännöllinen kotihoito perustuu palvelutarpeen arvioinnin mukaan tehtyyn palvelu- ja hoitosuunnitelmaan, jota päivitetään säännöllisin väliajoin tai tarvittaessa yhdessä asiakkaan ja omaisen kanssa. Palvelutarpeen muuttuessa palvelua voidaan tarvittaessa vähentää tai lisätä ja tällöin päivitetään palvelu- ja hoitosuunnitelma, sekä asiakasmaksupäätös.

Kotihoitoa ei myönnetä yksittäisiä hoitotoimenpiteitä varten henkilöille, jotka pystyvät terveydentilan kannalta asioimaan terveyskeskuksessa. Yksittäisellä hoitotoimenpiteellä tarkoitetaan esimerkiksi verenpaineenmittausta tai verinäytteenottoa. Tällaisessa tilanteessa henkilön tulee asioida omassa terveyskeskuksessaan.

Kotihoidon palvelua ei myöskään myönnetä tarkastuskäyntejä varten, vaan sellaisia varten asiakas ohjataan ottamaan käyttöön esim. turvapuhelinpalvelu. Saattoavusta esimerkiksi lääkärin vastaanotolle huolehtivat useimmiten omaiset, ystävät tai vapaaehtoiset.

Kotihoidon palvelujen antamisen tulee olla turvallista sekä asiakkaille, että henkilökunnalle. Turvallisuuden takaamiseksi edellytetään yhteistyötä asiakkaiden ja omaisten kanssa seuraavissa tilanteissa:

- Asiakas ja omainen sitoutuvat järjestämään työskentelyolosuhteet mahdollisimman turvallisiksi, kuten hoidossa tarvittavien apuvälineiden hankinta, niiden ja/tai tarvittavien hoitolaitteiden vastaanotto ja työskentelytilojen huonekalujen järjestely.
- Asiakas antaa kotiavaimen kotihoidon henkilökunnan käyttöön.
- Lemmikkieläimet tulee tarvittaessa siirtää hoidon ajaksi toiseen huoneeseen tai kytkeä kiinni.
- Asiakas ei saa tupakoida asunnossaan kotihoidon käynnin aikana.
- Jos asiakas on päihtynyt kotihoitokäynnin aikana, tarkastetaan ainoastaan asiakkaan yleinen kunto, ja varsinainen käynti tehdään vasta, kun asiakas on selvin päin. Tilanteen toistuessa palvelu voidaan lopettaa.
- Lääkityksestä vastaa joko kotihoito kokonaisuudessaan (jako, anto, lääkeusinnat ym.), tai omainen kokonaisuudessaan. Tällä vältytään virheiltä, ja vastuu lääkehoidosta on selvä ja yksiselitteinen.

Asetus sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista (912/1992) määrittelee, että säännöllisestä ja jatkuvasti annetusta kotisairaanhoidosta ja sosiaalihuoltoasetuksen (608/1983, 9§) mukaisesta kotipalvelusta voidaan periä palvelun määrän, laadun, asiakkaan maksukyvyyn sekä perheen koon mukaan määräytyvä kohtuullinen kuukausimaksu. Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain (734/1992) ja asetuksen (912/1992) mukaan palvelusta perittävä maksu saa olla enintään palvelun tuottamisesta aiheutuvien kustannusten suuruinen.

Kuukausimaksu peritään niiltä asiakkailta, jotka saavat kotisairaanhoidoa ja/tai kotipalvelua yhteensä vähintään kerran viikossa. Palvelun sisältö ja kotihoidon antamien palveluiden tuntimäärä määritellään palvelutarpeen arvioinnin yhteydessä, ja tämän pohjalta laaditaan palvelu- ja hoitosuunnitelma sekä asiakasmaksupäätös.

Maksu määräytyy seuraavan taulukon perusteella **bruttotuloista** määriteltynä prosenttiosuutena. Kuukausimaksu saa olla enintään maksuprosentin osoittama määrä tulorajan ylittävistä kuukausituloista.

Maksuprosentit ja tulorajat ovat seuraavat:

Perheen koko/henkilöä	Tuloraja €/kuukausi	Maksuluokka 1	Maksuluokka 2	Maksuluokka 3	Maksuluokka 4	Maksuluokka 5	Maksuluokka 6
		0,1–2 h/kk	2,01–5 h/kk	5,01–10 h/kk	10,01–20 h/kk	20,01–30h/kk	30,01 < h/kk
1	588€	10%	14%	18 %	25 %	30 %	35 %
2	1 084€	7%	9%	13%	17%	20 %	22 %
3	1 701€	7%	9%	13 %	17 %	16 %	18 %
4	2 103€	6%	7%	10 %	13 %	14 %	15 %
5	2 546€	6%	7%	8 %	12 %	12 %	13 %
6	2 924€	5%	6%	8 %	9 %	10 %	11 %

Kun henkilöitä on enemmän kuin kuusi, tulorajaa korotetaan 357 eurolla ja maksuprosenttia alennetaan 1 prosenttiyksiköllä kustakin seuraavasta henkilöstä.

Muuta huomioitavaa:

- Mikäli asiakkaan avun tarve muuttuu siten, että se vaikuttaa kuukausimaksun suuruuteen, maksun muutos otetaan huomioon siitä päivästä alkaen, kun todetaan muutoksen olevan pysyvä. Asiakkaan tulee ilmoittaa tulojen muutoksesta.
- Asiakasmaksut tarkistetaan joka toinen vuosi, samanaikaisesti lakisääteisten indeksitarkistusten kanssa, tai tarvittaessa.

1.2 Kotiutustiimin kriteerit ja maksut

Kotiutustiimi tarjoaa tilapäistä kotihoitoa tilanteessa, jossa asiakas kotiutuu sairaalasta tai terveyskeskuksen vuodeosastolta esimerkiksi akuutin sairauden tai kroonisen sairauden akuutin vaiheen jälkeen. Kotiutustiimi toimii Paraisten keskustan alueella, saaristossa kotihoito hoitaa kotiutukset tarpeen mukaan. Kotiutustiimin työskentelee kuntouttavalla työotteella, ja tavoitteena on asiakkaan mahdollisen itsenäisen toimiminen ja toimintakyvyn parantaminen. Avuntarvetta voi lisäksi olla konkreettisesti esimerkiksi tikkien poistossa ja leikkaushaavan hoidossa. Jos kuitenkin henkilö pystyy hoitamaan asioitaan kotinsa

ulkopuolella, näissä asioissa asioidaan terveyskeskuksessa, eikä tällöin myönnetä kotiutustiimin palveluita.

Kotiutustiimin hoitajat tekevät myös ensiarviokäynnit uusien asiakkaiden luona silloin, kun henkilö itse tai henkilön omainen kokee, että kotona asumiseen tarvitaan tukea, hoitoa ja turvaa. Yhdessä keskustellen päätetään mahdollisista tukipalveluista, jotta kotona asuminen olisi edelleen mielekästä ja turvallista.

Kotiutustiimin hoitaja voi käydä vain kerran tai hoitajaksolla voi olla säännöllisiä käyntejä korkeintaan neljän viikon ajan, jolloin käytetään nimitystä kuntouttava arviointijakso. Jakson pituus määritellään palvelutarpeen arvioinnin mukaisesti. Jos hoitoa tarvitaan vielä pidempään (eli vielä neljän viikonkin jälkeen), asiakas siirtyy kotihoidon asiakkaaksi.

Kuntouttavan arviointijakson maksut	
Ensiarviokäynti	maksuton
Kuntouttava arviointijakso, kesto enintään 4 viikkoa.	12,00€/hoitopäivä/asiakas

Tilapäisen kotihoidon maksut eivät kerrytä asiakasmaksukattoa (STM 2018-2019).

Lyhytaikaisissa haavanhoidoissa (alle 3kk) käytetyt haavahoitotuotteet asiakas kustantaa itse.

1.3 Tilapäisen kotihoidon maksut

Tilapäistä kotihoitoa voidaan antaa tilanteessa, jossa asiakkaalla on akuuttiin sairauden tai kroonisen sairauden pahenemisvaiheen jälkeen tilapäisen kotihoidon tarve. Tilapäisestä kotihoidosta on kyse silloin, kun käyntejä on vähemmän kuin neljä kuukaudessa.

Tilapäisestä kotihoidosta peritään käyntimaksu (Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista 912/1992), joka on 12,00€/hoitopäivä/asiakas. Mikäli hoito jatkuu yli neljän viikon ajan, tehdään säännöllisen kotihoidon asiakassuunnitelma. Asiakkaalta ei voida samanaikaisesti periä säännöllisen kotihoidon ja tilapäisen kotihoidon maksua (Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista 912/1992).

1.4 Kotihoidon MENT-tiimin kriteerit ja maksut

MENT-tiimi vastaa yli 18 vuotiaiden mielenterveys- ja päihdeongelmaisten kotihoidosta. MENT-tiimi toimii pääasiassa Paraisten keskustan alueella, mutta henkilökunta saaristossa voi

myös konsultoida MENT-tiimiä tarvittaessa. MENT-tiimin asiakas on tai on ollut hoitosuhteessa johonkin mielenterveys- ja päihdepalvelun tuottajaan ja/tai hänellä on mielenterveysdiagnoosi tai päihderiippuvuus. Asiakkaan tilan ja palvelun tarpeen arvioi tiimin henkilökunta. Tiimi antaa myös kriisiapua virka aikaan mahdollisissa akuuteissa elämän kriisitilanteissa.

Asiakkaalle tehdään palvelu- ja hoitosuunnitelma, jossa määritellään asiakkaan tarvitseman tuen tarve sekä kotikäyntien määrän tarve. Tuki on lähtökohtaisesti käytännönläheistä, ennaltaehkäisevää ja kuntouttavaa toimintaa, asiakkaan lähiympäristössä. Edellytyksenä on, että henkilö pystyy sairautensa tai toimintakykynsä mukaan asumaan kotona ja, että hän on hoitomyönteinen.

MENT-tiimi tukee asiakasta niillä elämän osa-alueilla, joihin mielenterveys- tai päihdehäiriö vaikuttaa elämänlaatua alentavasti seuraavasti:

- Arkipäivän toimintakyvyn tukeminen
- Asiakkaan psyykkisen ja fyysisen voinnin seuranta
- Sosiaalisten kontaktien vahvistaminen ja osallistaminen
- Palveluohjaus
- Keskustelukäynnit / Tukikäynnit

Tarvittaessa yhteistyötä tehdään sosiaalikeskuksen, terveyssektorin ja kolmannen sektorin toimijoiden kanssa. Asiakkaan on myös mahdollista käydä psykiatrisen sairaanhoitajan vastaanotolla.

Kotihoidon MENT-tiimi tukee, ohjaa ja neuvoo päihde- ja mielenterveysasiakkaita ennaltaehkäisevästi ja hyödyntää työssään kuntouttavaa työtapaa, ja työ on täten sosiaalihuollon toimintaa (Sosiaalihuoltolain 25 §). MENT-tiimin palvelut ovat maksullisia ja maksut määräytyvät samalla tavalla kuten kotihoidon maksut.

2 Maksupäätös

Asiakasmaksupäätökset tehdään aina kun asiakkuus alkaa.

Tuloina huomioidaan: palkkatulo, kansaneläke, ylimääräinen rintamalisä, eläkkeensaajan hoitotuki, työeläkkeet, perhe-eläkkeet, yksityiset eläkevakuutustulot, metsätulot vuokra-, korko- ja muut tulot.

Jos kahden hengen taloudessa molemmat saavat säännöllistä kotihoitoa, tehdään molemmille erilliset maksupäätökset. Maksupäätöstä varten tarvitaan asiakkaan lupa

tuloselvitykseen. Tulotiedot voidaan tarvittaessa tarkistaa toiselta viranomaiselta (Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista 734/1992). Mikäli tulotietoja ei toimiteta, peritään enimmäistuntiveloituksen mukainen maksu.

Kotihoidon enimmäismaksu

Palvelun tuottamisesta aiheutuva kustannus, joka voidaan enintään periä asiakkaalta, on 68 euroa/tunti.

3 Maksukyky

Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuasetuksen (912/1992) mukaan säännöllisen kotihoidon maksukykyyn määrittelyssä huomioidaan asiakkaan sekä hänen kanssaan yhteistaloudessa avioliitossa tai avioliitonomaisessa olosuhteissa elävän henkilön bruttotulot:

- Veronalaiset ansio- ja palkkatulot, kuten eläkkeet ja palkat
- Pääomatulot, kuten korkotulo, osinkotulo, vuokratulo, voitto-osuus, henkivakuutuksen tuotto, metsätalouden pääomatulo (Laki varojen arvostamisesta verotuksessa, 1142/2005) maa-aineksista saadut tulot sekä luovutusvoitto
- Verosta vapaat tulot, kuten hoitotuki, veteraanilisä, ylimääräinen rintamalisä, elatusapu ja -tuki
- Metsätulot (921/1992)

Mikäli kuukausitulot vaihtelevat, otetaan huomioon viimeksi kuluneen vuoden keskimääräinen kuukausitulo.

Tuloina **ei** huomioida lainsäädännön (Asetus sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista, 912/1992) mukaisesti:

- Lapsilisää, lapsen hoitotukea, kansaneläkelain mukaista lapsikorotusta, lasten kotihoidon tukea, perhehoidon kustannusten korvauksia
- Asumistukea
- Vammaistukea
- Tapaturmavakuutuksen perusteella suoritettavia sairaanhoito- ja tutkimuskuluja
- Sotilasavustusta, rintamalisää
- Opintorahaa, aikuisopintorahaa, opintotuen asumislisää, opintojen johdosta suoritettavia apurahoja ja muita vastaavia avustuksia
- Toimeentulotukena maksettavaa toimintarahaa ja matkakorvausta
- Kuntoutusrahain mukaista ylläpitokorvausta, työvoimapoliittisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain mukaista ylläpitokorvausta

Tuloista vähennetään lainsäädännön (Asetus sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista, 912/1992) mukaisesti suoritettavat elatusavut ja tosiasiallisista perhesuhteista johtuvat muut

vastaavat kustannukset sekä kiinteistön luovutuksen yhteydessä määrääjäksi tai elinkaudeksi pidätetty rahana suoritettava etuus (syytinki).

Maksukyvyyn mukaan määräytyvät maksut määrätään toistaiseksi. Maksut tarkistetaan näissä tilanteissa:

- Mikäli asiakkaan tulot muuttuvat oleellisesti. Palvelujen käyttäjän tai perheen maksukyvyyn olennaisena muutoksena pidetään vähintään 5 %:n muutosta asiakkaan tuloissa. **Asiakkaan tulee itse ilmoittaa äkillisestä tulojen muutoksesta.**
- On ilmeistä, että maksua määrättäessä huomioon otettavat perheen olosuhteet ovat muuttuneet
- Maksukyvyyn mukaan määrätty maksun periminen vaarantaa henkilön tai perheen toimeentulon edellytyksiä tai henkilön lakisääteisen elatusvelvollisuuden toteuttamista. Tällaisessa tilanteessa maksu on joko jätettävä perimättä tai sitä on alennettava.
- Maksu osoittautuu virheelliseksi. Mikäli hoitomaksun perusteeksi ilmoitetut tulot osoittautuvat virheellisiksi, maksu voidaan oikaista enintään vuoden ajalta. Asiakkaalla on ilmoitusvelvollisuus muutoksista.
- Muutetaan kotihoitoasiakkaalle laadittua palvelu- ja hoitosuunnitelmaa.

Paraisten kaupungin päätöksen mukaan henkilökohtaiseen käyttöön jätettävä käyttövara on 130€ kuukaudessa. Jos asiakas kokee kotihoidon maksujen vaarantavan toimeentulon, tulee asiakkaan itse toimittaa tulotiedot hoitomaksun tarkistamista varten vanhustyön toimistosihteerille, joka tekee selvityksen käyttöön jäävästä käyttövarasta. Vanhustyön johtaja tekee selvityksen perusteella päätöksen maksusta. Jos asiakas on päätökseen tyytymätön, hänen tulee tehdä selvityspyyntö sosiaali- ja terveyslautakunnalle, ja pyytää asian tarkistusta.

3.1 Kotihoidon maksujen alentamisen kriteerit

Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksulain (1992/734, § 11) mukaan sosiaalihuollon palveluista määrätty maksu ja terveydenhuollon palveluista henkilön maksukyvyyn mukaan määrätty maksu, on jätettävä perimättä tai sitä on alennettava siltä osin kuin maksun periminen vaarantaa henkilön tai perheen toimeentulon edellytyksiä tai henkilön lakisääteisen elatusvelvollisuuden toteuttamista. Asiasta tehdään erillinen päätös.

Tehostetun palveluasumisen maksuista ei ole erikseen säädetty asiakasmaksulaissa tai -asetuksessa, joten kunta voi periä niistä päättämänsä maksun. Palveluista perittävät maksut saavat olla enintään palvelun tuottamisesta aiheutuvien kustannusten suuruisia (1992/734, § 2).

Paraisilla sosiaali- ja terveyslautakunta on päättänyt, että tehostetussa palveluasumisessa asuvalle asukkaalle tulisi jäädä käyttövaraa kuukaudessa 130 euroa sen jälkeen, kun hänen nettotuloistaan on vähennetty vuokra, hoitomaksu, ateriamaksu 14.50€/pv ja tukipalvelumaksut. Kotona asuvan asiakkaan juoksevista kuukausittaisista asumiskustannuksista otetaan huomioon vuokra/vastike, lämmityskustannukset, sähkö, kiinteistövero, kotivakuutus.

Harkinnanvarainen maksualennus voidaan myöntää, mikäli vähimmäiskäyttövaraksi määritelty 130€ kuukaudessa ei riitä kattamaan välttämättömiä menoja, ja asiakkaan käytössä olevat rahavarat eivät ylitä 8000€.

Maksualennuksia haetaan kirjallisesti. Hakemuksesta tulee selvittää seuraavat tiedot:

- Miltä ajalta maksualennusta haetaan
- Kuukausittaiset nettotulot ja menot kyseiseltä ajanjaksolta
- Tiliotteet kaikista käyttö- ja säästötileistä kolmelta edeltävältä kuukaudelta hakupäivästä lukien
- Selvitys muusta mahdollisesti käytettävissä olevasta varallisuudesta
- Asiakkaan entisestä asunnosta tulevia kustannuksia huomioidaan vuoden ajalta seuraavat:
 - vuokra/vastike
 - lämmityskustannukset
 - pakolliset perusmaksut (esim. sähkö)
 - kiinteistövero
 - kotivakuutus
 - mahdollinen edunvalvojan palkkio
 - asuntolainan korko

Asiaksmaksun alentaminen tai maksusta vapauttaminen tapahtuu aina yksilöllisen tarveharkinnan ja tilannearvion perusteella. Ennen maksualennuksen tekemistä asiakkaalla pitää olla haettuna hoito- ja asumistuki. Tuet ovat maksussa tai niistä on saatu kielteinen päätös.

Maksualennus tehdään aina määräajaksi, korkeintaan vuodeksi kerrallaan, jonka jälkeen tehdään uusi arviointi. Asiakas toimittaa uudet dokumentit uutta arviointia varten. Mikäli

asiakkaan taloudellinen tilanne muuttuu oleellisesti, asiakkaan tulee itse ilmoittaa muutoksista.

Pääsääntöisesti takautuvia maksualennuksia ei tehdä vaan asiakkaan tulisi heti ottaa yhteyttä päätöksentekijään, kun maksualennuksen tarve huomataan.

Asiakkaan maksualennusanomuksesta tehdään aina päätös. Jos asiakas on tyytymätön päätökseen, voi hän hakea muutosta päätökseen, joka osoitetaan sosiaali- ja terveystalouden lautakunnalle muutoksenhakuohjeen mukaisesti.

3.2 Kotihoidon keskeytys

Kotihoidon keskeytyessä esimerkiksi loman, matkan tai omaisen antaman hoidon takia kuukausimaksu hyvitetään keskeytyspäivästä eteenpäin. Jos säännöllinen kotihoito keskeytyy asiakkaan siirtyessä maksulliseen ympärivuorokautiseen palveluun, kuten lyhytaikaiseen laitoshoidon, kuukausimaksu hyvitetään jokaiselta keskeytyspäivältä. Mikäli keskeytys on palveluntuottajasta johtuvaa, keskeytetään kuukausimaksun perintä heti. (Asetus sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista, 912/1992.)

Jos tehostetussa palveluasumisessa asuva asukas menee vierailulle omaisensa luokse 1–14 päivän ajanjaksoksi ja vierailun onnistumiseksi tarvitaan kotihoidon palvelua, kotihoidosta ei peritä erillistä maksua. Asukas maksaa kyseiseltä ajanjaksolta tehostetun palveluasumisen hoito- ja palvelumaksun.

Säännöllisten ja tilapäisten palvelujen maksujen lisäksi voidaan periä tukipalvelujen käytöstä asiakasmaksuja.

3.3 Maksuton kotihoito

Maksuttomista palveluista on säädetty asiakasmaksulain 4 ja 5 §:ssä sekä sotilasvammalain (404/1948) ja laissa rintamaveteraanien kuntoutuksesta (1184/1988).

Sotaveteraanit, sota- ja sotilasinvalidit

Kotihoidon maksua ei peritä sotainvalideilta, jotka ovat vahingoittuneet tai sairastuneet vuosien 1939–1945 sotien johdosta (haitta-aste vähintään 10 %). Maksua ei peritä myöskään niiltä invalideilta, jotka ovat vahingoittuneet tai sairastuneet asepalveluksessa tai YK - tehtävissä ennen vuotta 1991 (haitta-aste vähintään 20 %). Kunta saa korvauksen Valtionkonttorilta (Sotilasvammalaki 404/1948). Marraskuun alussa 2019 voimaan tulevan

lain mukaisesti sotaveteraaneilla on jatkossa samat edut kuin sotainvalideilla (Laki rintamaveteraanien kuntoutuksesta 1184/1988).

Kehitysvammaisen kotihoito erityishuoltona tai asumispalvelupäätöksellä

Jos kotihoitoa on myönnetty kehitysvammaiselle henkilölle erityishuoltona ja kirjattu näin ollen erityishuolto-ohjelmaan (EHO), on kotihoito tällöin ilmaista kehitysvammaiselle henkilölle. Jos vammaiselle henkilölle on tehty vammaispalvelulain mukainen asumispalvelupäätös kotiin, on kotihoito tällöin ilmaista vammaiselle henkilölle.

Mielenterveysasiakkaan kotisairaanhoido

Kotihoidon tuottama psykiatrisen sairaanhoitajan vastaanotto toiminta ja kotikäynnit eli mielenterveystyö, on asiakkaalle maksutonta. (Terveystyölahti 1326/2010).

3.4 Maksukatto

Sosiaali- ja terveysministeriön (2018-2019) mukaan kohtuuttoman korkeaksi nousevan maksurasituksen estämiseksi on asiakasmaksuista palvelujen käyttäjälle aiheutuville kustannuksilla kalenterivuositainen enimmäismäärä eli ns. maksukatto. Maksukatto on valtakunnallinen. Vuosina 2020-2021 maksukatto on 683€.

Maksukattoon tehdään indeksi tarkistus joka toinen vuosi.

Maksukaton ylittymisen jälkeen ovat maksukattoon sisältyvät palvelut pääsääntöisesti maksuttomia kyseisen kalenterivuoden loppuun.

Maksukattoon lasketaan mukaan kalenterivuoden aikana perityt maksut:

- Terveyskeskuksen avosairaanhoidon palveluista
- Fysioterapiasta
- Sarjahoidosta
- Sairaalan poliklinikkakäynneistä
- Päiväkirurgisesta hoidosta
- Lyhytaikaisesta laitoshoidosta terveydenhuollon ja sosiaalihuollon laitoksissa (maksukaton täyttymisen jälkeen peritään kuitenkin maksu ylläpidosta)
- Yö- ja päivähoidosta
- Kuntoutushoidosta

Maksukattoon **ei** lasketa mukaan maksuja, jotka ovat aiheutuneet esimerkiksi:

- Hammashoidosta
- Sairaankuljetuksesta

- Lääkärintodistuksista
- Peruuttamatta jätetystä käynnistä
- Tulosidonnaiset kotona annettavasta palvelusta ja hoidosta aiheutuvat maksut
- Yksityislääkärin läheteellä tehdyistä laboratorio- ja kuvantamistutkimuksista

Maksukattoon ei lasketa myöskään muita tulosidonnaisia maksuja (pitkäaikaisen laitoshoidon tai pitkäaikaisen asumispalvelun) eikä maksuja, jotka on korvattu asiakkaalle toimeentulotuesta tai tapaturmavakuutuslain, maatalousyrittäjien tapaturmavakuutuslain, sotilasvammalain, liikennevakuutuslain, potilasvahinkolain tai näitä vastaavan lain perusteella. Maksukattoon ei lueta muulta kuin Suomessa asuvalta perittäviä asiakasmaksuja.

Kun asiakkaan maksukatto on täyttynyt, ei häneltä peritä maksua maksukattoon kuuluvista palveluista lukuun ottamatta lyhytaikaista laitoshoidoa, josta peritään ylläpitomaksu maksukatton täyttymisen jälkeenkin.

3.5 Viivästyskorko ja maksujen ulosotto

Maksun eräpäivä voi olla aikaisintaan kahden viikon kuluttua maksun määräytymisen perusteena olevan palvelun saamisesta. Ellei maksua ole suoritettu eräpäivään mennessä, peritään asiakkaalta viivästyskorkoa korkolain mukaan. (Korkolaki 633/1982; Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista 734/1992.)

Tässä maksutaksassa määrätyt maksut ja viivästyskorko saadaan ulosottaa ilman tuomiota tai päätöstä siinä järjestyksessä kuin verojen ja maksujen perimisestä ulosottoon on säädetty (Korkolaki 633/1982).

4 Tukipalveluiden asiakasmaksut

4.1 Kotihoidon tukipalvelut

Kotipalveluun sisältyviä tukipalveluita ovat esimerkiksi ateria-, vaatehuolto-, kauppa-, sauna-, turvapuhelinpalvelut.

Kotihoidon tukipalvelujen maksuista ei ole erikseen säädetty asiakasmaksulaisissa (734/1992) tai asetuksessa, joten kunta voi periä niistä päättämänsä maksun. Kotona annettavan palvelun maksut eivät saa ylittää palvelun tuottamisesta aiheutuvia kustannuksia.

Kotihoidon tukipalvelujen asiakasmaksut eivät kerrytä asiakasmaksukattoa.

Tukipalveluja myönnetään, jos asiakas ei itse selviydy näistä toiminnoista ja jos asiakas ei myöskään voi saada omaisten, ystävien tai vapaaehtoisten apua.

Ateriapalvelut palvelutalossa tai vastaavassa ja aterioiden kuljetuspalvelut

Maksut:	
kaikki ateriat	14,50€/kk
aamupala	2,50€
lounas	7,50€
päivällinen	5,00€
iltapala	2,50€
kahvi ja leipä	1,50€
ateriapalvelu, kotiin kuljetettuna, pääruoka	8,50€

Lämpimien aterioiden kotiinkuljetus myönnetään ainoastaan henkilöille, jotka eivät pysty lämmittämään valmista ruokaa, tai muistisairaille, jotka eivät muista syödä.

Saunapalvelut

Maksut:	
saunapalvelu, ilman avustusta	4,50€
avustettu saunapalvelu	6,00€

Saunapalvelu on tarkoitettu ainoastaan niille asiakkaille, joiden kotona ei ole tarkoituksenmukaisia pesumahdollisuuksia.

Vaatehuolto palvelutalojen sauna- ja vaatehuoltoyksiköissä

Maksut:	
Pesupalvelu 1 koneellinen, sis. Pesuaineet. Kotihoidon asiakkaille.	7,00€
Pesupalvelu, 1 koneellinen esipesulla, sis. Pesuaineet. Kotihoidon asiakkaille.	10,00€

Palvelutalojen sauna- ja vaatehuoltoyksiköiden pesupalvelua käytetään, ainoastaan jos muita mahdollisuuksia ei ole käytettävissä. Mattojen, verhojen, pöytäliinojen ja lakanoiden osalta pyydetään kääntymään omaisten tai pesuloiden puoleen, eli näitä ei pestä kaupungin pesupalveluissa. Samaa koskee myös villa- ja hienopesua.

Kauppapalvelu

Kauppapalveluun kuuluu ostoslistan laatiminen yhdessä asiakkaan kanssa, ostosten teko ja tuotteiden kotiin kuljetus. Tämä palvelu järjestetään ainoastaan saariston kunnanosissa koska siellä ei ole mahdollista järjestää palvelua muulla tavoin, Nauvo, Korpo, Houtskär ja Korpo. Palvelu on maksullinen ja maksaa 7,00€/kerta. Ensisijaisesti joko asiakas itse tai omaiset hoitavat kauppaoستokset ja kauppapalvelua myönnetään vain tarvearvion perusteella.

Paraisten kaupungin keskustan alueella asiakkaat vastaavat itse 1.3.2020 alkaen kauppapalvelun hankinnasta yksityisiltä tuottajilta. Tässä tilanteessä hoitohenkilökunta auttaa ostoslistan tekemisessä ja tuotteiden kotiinkuljetuksessa. Kauppa itse pakkaa ostokset laatikoihin. Kaupunki veloittaa palvelusta 2,50€/kerta. Lisäksi asiakas maksaa itse kauppapalvelusta yksityiselle palveluntuottajalle. (Hinta noin 5-7€/kerta).

Kauppapalvelua on mahdollista saada korkeintaan kerran viikossa. Tämä koskee sekä palvelutalon asukkaita, että kotihoidon asiakkaita.

Maksut:	
Kauppapalvelu kokonaisuudessaan saariston kunnanosissa	7,00 €/kerta
Kauppapalvelu Paraisten keskustan alueella (hintaan sisältyy ostoslistan laatiminen ja ostosten kotiinkuljetus.)	2,50 €/kerta

Kotihoidon kauppapalvelu edellyttää, että asiakkaalla on tiliasiakkuus ruokakaupassa.

Turvapalvelu

Maksut:	
turvapuhelin (ehdotus, lautakunnassa päätös)	39€/kk
muut turvapalvelut (ovihälytin, gps-paikannin tms.)	2,50€/palvelu/kk

Turvapalvelu on tarkoitettu yksin asuville asiakkaille, jotka tuntevat olonsa turvattomaksi, joilla on liikkumisvaikeuksia tai joiden sairaus vaikeuttaa tavallisen puhelimen käyttöä. Turvapuhelin voidaan myöntää myös omaishoitajalle, joka eri syistä johtuen voi joutua kutsumaan apua. Turvapalvelu voidaan myöntää myös määräajaksi. Turvapalvelusta vastaa yksityinen palveluntuottaja.

Erityiset kuljetuspalvelut

Maksut:	
saunakuljetus, yhdensuuntainen matka	3,50€
Kuljetukset päivätoimintaan, yhdensuuntainen matka	3,50€

Lääkkeiden jakopalvelu

Maksut:	
hoitajan tekemä lääkejakelu dosettiin	12€/kerta

Etäkäynti (puhelimitse tai digitaalisesti, (ei säännöllisen kotihoidon asiakkaille)

Maksut:

Hoitajan suorittama etäkäynti

6€/kerta

5 Palveluasumisen maksut (palvelutalot ja tehostettu palveluasuminen)

Sosiaalihuoltolain (1301/2014, §21) mukaan kunnan on huolehdittava asumispalveluiden järjestämisestä. Sosiaalihuoltolain mukaisia asumispalveluita järjestetään henkilöille, jotka erityisestä syystä tarvitsevat apua ja tukea päivittäisessä asumisessa. Palveluasumisen asiakasmaksuihin ei ole olemassa toistaiseksi omaa lainsäädäntöä. Palveluasumisen asiakasmaksut voivat olla enintään kunnalle palvelun tuottamisesta aiheutuvien kustannusten suuruiset.

Palveluasuntohakemukset käsitellään SAS-ryhmässä, joka kokoontuu pääsääntöisesti joka toinen viikko. Päätös mahdollisen palveluasumispaikan myöntämisestä tehdään asiakkaan tilanteen, terveydentilan ja toimintakyvyn perusteella. Vanhustyön johtaja tekee lopullisen päätöksen. Päätös palveluasunnon myöntämisestä toimii myös vuokrasopimuksena.

Palvelutaloja löytyy Paraisilta, Nauvosta, Korppoosta, Houtskarista ja Iniöstä.

Paraisten tehostetut palvelutalot: Koivukoto Paraisilla, Grannas Nauvossa, Sateenkaari Korppoossa, Fridhem Houtskarissa ja Aftonro Iniössä.

Paraisten kaupunki ostaa lisäksi tarvittaessa tehostettuja palveluasumisen paikkoja yksityisistä tuottajilta kunnan rajojen ulkopuolella neuvoteltuaan ensin asiasta vanhuksen ja tämän omaisten kanssa.

5.1 Tehostetun palveluasumisen maksut

Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksujen asetuksen perusteella (1992/912 / 3§), tehostetun palveluasumisen maksut perustuvat säännölliseen ja jatkuvaan kotona annettavan palvelun maksukaavioon. Näin ollen sovelletaan tehostetun palvelutalon asukkaille säännöllisen kotihoidon maksun määräytymisen perusteita.

Tehostetun palveluasumisen hoitomaksun määrittely perustuu täten säännöllisen kotihoidon maksuun, jolloin maksu on 35 % bruttotulorajan (588€) ylittävältä osalta.

Esimerkki: bruttotulot 1500€/kk- 588€ (tuloraja) = 912€

912€ x 0,35 = 319,20€/kk.

Hoitomaksun lisäksi tehostetusta palveluasumisesta veloitetaan lisäksi, asunnon vuokra, ateriamaksu ja mahdolliset tukipalvelumaksut.

Kokonaisuudessaan tehostetun palveluasumisen asiakasmaksu koostuu seuraavista osaluista:

- Vuokra
- Hoitomaksu kuukaudessa
- Ateriamaksu
- Turvapuuhelinmaksu palvelutalon asukkaille (5,50€), (ei peritä ryhmäkotien asukkailta)
- Muut mahdolliset maksut: kauppapalvelut

Asiakkaan maksettavaksi jäävät muut kustannukset esim. henkilökohtaiset hygieniatuotteet (pesuaineet, vessapaperi, intiimihygieniatuotteet), omat mahdolliset siivoustuotteet, roskapussit, lääkekustannukset, lääkäripalvelut ja muut henkilökohtaiset maksut kuten kampaaja/parturi ja jalkahoito.

Vuokra peritään myös tilapäisten poissaolojen ajalta. Vuokran määrä ovat asuntokohtaisia. Vesi ja sähkö sisältyvät vuokraan.

6 Päivätoiminnan maksut

Paraisten kaupunki järjestää päivätoimintaa Aurinkoisessa ja Seniorituvassa. Palvelu perustuu aina palveluhoitosuunnitelmaan.

Päivätoiminnan maksu: 22,50€/pvä, maksu sisältää ateriat. Maksu peritään asiakkaalta kerran kuukaudessa.

Maksukaton täyttyessä maksua ei peritä. Maksukatto on 683€.

7 Intervallihoidon maksut

Omaishoidettavilla on mahdollisuus korkeintaan 3 vrk/ intervallijaksoon/kk.

Maksu: 11,40€/vrk.

Intervallihoito tehostetussa palveluasumisen yksikössä voidaan myös järjestää tarpeen vaatiessa.

Maksu: 48.90€/päivä. Maksukaton täyttyessä peritään 22,50€/päivä.

LÄHTEET

Asetus sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista. Asetus on tullut voimaan 3.8. 1992. Viitattu 6.9. 2019. <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1992/19920912#L5aP26a>

Korkolaki. Laki on tullut voimaan 1.1.1983. Viitattu 1.11.2019 <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1982/19820633>

Laki rintamaveteraanien kuntoutuksesta. Laki on tullut voimaan 1.11. 2019. Viitattu 17.9. 2019. <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1988/19881184#P12b>

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista. Laki on tullut voimaan 3.8.1992. Viitattu 8.10.2019. <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1992/19920734>

Laki varojen arvostamisesta verotuksessa. Laki on tullut voimaan 1.1.2006. Viitattu 8.10. 2019. <https://www.finlex.fi/fi/laki/smur/2005/20051142>

Sosiaalihuoltoasetus. Asetus on tullut voimaan 17.9. 1982. Viitattu 23.9. 2019. <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1983/19830607#P9>

Sosiaalihuoltolaki. Laki on tullut voimaan 30.12. 2014. Viitattu 6.9.2019. <https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2014/20141301>

Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriö, STM. Terveydenhuollon maksukatto 2018-2019. Viitattu 23.9.2019. <https://stm.fi/terveydenhuollon-maksukatto>

Sotilasvammalaki. Laki on tullut voimaan 28.5. 1948. Viitattu 17.9. 2019. <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1948/19480404>

Terveydenhuoltolaki. Laki on tullut voimaan 30.12. 2010. Viitattu 9.9. 2019. <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2010/20101326>